

Μήδειες και Κλυταιμνήστρες στην Κύπρο της Αγγλοκρατίας

/ [Πεμπτούσια](#)



Το παρόν βιβλίο είναι μία μελέτη της γυναικείας εγκληματικότητας στην Κύπρο κατά την εποχή της Αγγλοκρατίας (1878-1960). Ο συγγραφέας επιχειρεί να δείξει ότι «με αυτό τον τρόπο βλέπουμε την «άλλη» Κύπρο, την κρυμμένη Κύπρο, μία Κύπρο γεμάτη εγκληματικότητα, πολύ μεγαλύτερη από τη σημερινή» (σ. 10).

Στέφανος Ευαγγελίδης

Μήδειες και Κλυταιμνήστρες στην Κύπρο της Αγγλοκρατίας

Εκδόσεις Αρμίδα

Λευκωσία 2014

σελ. 188

Κατ' ουσίαν το βιβλίο, το οποίο αποτελείται από δώδεκα κεφάλαια, διακρίνεται από ένα μέρος θεωρητικό (ιστορικό-κριτικό) και από ένα μέρος πρακτικό (στο οποίο καταγράφονται οκτώ συγκεκριμένες περιπτώσεις εγκλημάτων πάθους, στις οποίες γυναίκες να δολοφονούν πρόσωπα του στενού οικογενειακού τους περιβάλλοντος).

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι «η εγκληματικότητα δεν ήταν ασφαλώς δημιούργημα της Αγγλοκρατίας» (σ. 23). Συγκεκριμένα, οι Άγγλοι «παρέλαβαν μία νοσούσα κοινωνία με σχεδόν διαλυμένο κοινωνικό ιστό ... Το χαμηλό βιοτικό επίπεδο και η σχεδόν μηδενική αξία της ανθρωπίνης ζωής που κληροδότησε η Τουρκοκρατία, είναι ουσιαστικά η βάση του προβλήματος» (σ. 41). Τις αιτίες αυτές θα πρέπει τις δει κανείς σε συνάφεια με το γεγονός ότι «το τι εθεωρείτο έγκλημα από τις Οθωμανικές ήταν για αιώνες απροσδιόριστο, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η παραμικρή εμπιστοσύνη του κόσμου ούτε στους νόμους ούτε στους εκφραστές του» (σ. 49). Αυτή η προβληματική άσκηση εξουσίας και απονομή δικαιοσύνη εκ μέρους των Οθωμανών οδήγησε στην μετατροπή της Κύπρου «σ' ένα είδος ανοιχτής φυλακής για βαρυποινίτες που προέρχονταν από διάφορα μέρη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας» (σ. 29).

Είναι ευνόητο ότι με την έλευση των Βρετανών στην Κύπρο δεν εξαλείφθηκε η εγκληματικότητα στο νησί, παρά το γεγονός ότι αναδιοργανώθηκε η αστυνομία (σσ. 29-35) και ιδρύθηκαν νέα δικαστήρια (σσ. 49-51). Να τονισθεί ότι ο συγγραφέας προσεγγίζει κριτικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε η αγγλική δικαιοσύνη τα διαπραχθέντα εγκλήματα, βασιζόμενος στα αστυνομικά και στα δικαστικά αρχεία αλλά και στις εφημερίδες της εποχής.

Το βιβλίο κοσμείται από σπάνιο φωτογραφικό υλικό αλλά και επίσημα έγγραφα που αφορούν τους διαπράξαντες τα εγκλήματα (μαρτυρίες, ιατρικές βεβαιώσεις, αποφάσεις για εκτελέσεις των ενόχων κ.α.)

Σε μία συνολική αποτίμηση, ο συγγραφέας επιτυγχάνει να δώσει τεκμηριωμένα, χωρίς υπερβολές και επαναλήψεις, την εικόνα μιας "άλλης" Κύπρου, και οπωσδήποτε πέρα από εξωραϊσμούς και συγκινήσεις. Είναι βέβαιο ότι οι γυναίκες «δεν είναι ούτε άγγελοι ούτε δαίμονες. Είναι άνθρωποι. Και οι άνθρωποι εγκληματούν. Η διάπραξη ενός εγκλήματος από γυναίκα δεν είναι κάτι αφύσικο. Είναι απλά ανθρώπινο» (σ. 13). Αλλά οι κλειστές και απομονωμένες κοινωνίες, όπως και η κυπραϊκή των προηγούμενων αιώνων, δεν το έχουν αντιληφθεί αυτό, ίσως και μέχρι σήμερα.

Οπωσδήποτε το βιβλίο μπορεί να αναγνωσθεί από ένα ευρύτερο κοινό, με κοινωνικούς προβληματισμούς και ιστορικά ενδιαφέροντα.